

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGAN-NB / 16095023

28 JUN 2016

Datum

Betreft NB-wet vergunning 1998; commerciële schelpdierkweek en de visserij op gebiedseigen uitgangsmateriaal voor de kweek; Veerse Meer

Besluit

Geachte

Bij brief van 2 februari 2016 verzoekt u mij, hiertoe gemachtigd door Palinghandel Kees van de Kreeke & Zn, Visserijbedrijf De Ridder, de Nederlandse Oostervereniging (NOV) en Stichting Zeeschelp, om aan deze vier partijen een vergunning te verlenen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet 1998) voor commerciële schelpdierkweek en de visserij op gebiedseigen uitgangsmateriaal voor de kweek in het Natura 2000-gebied Veerse Meer.

Conform artikel 41, lid 1, van de Nb-wet 1998 heeft u uw belang bij het verlenen van de vergunning gemotiveerd.

Het belang van Palinghandel Kees van de Kreeke & Zn, Visserijbedrijf De Ridder, de Nederlandse Oostervereniging (NOV) en Stichting Zeeschelp is gelegen in het bedrijfsmatig kunnen doorontwikkelen van kweekmethoden waarmee de afgelopen jaren ervaring is opgedaan en in het ontwikkelen van voor dit gebied nieuwe kweekmethoden.

Procedure

Op 4 februari 2016 ontving ik uw aanvraag. Bij brief van 10 februari 2016 (kenmerk: DGAN-NB / 16021692) heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

Bij email van 6 april 2016 heb ik u verzocht de aanvraag aan te vullen. De gevraagde aanvulling heb ik van u op 21 april 2016 ontvangen.

Bij brief van 26 april 2016 (kenmerk: DGAN-NB / 16067083) heb ik besloten de besluitvormingstermijn voor uw aanvraag te verlengen met dertien weken.

Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 2, sub 'l', van het Besluit vergunningen Nb-wet 1998 (hierna: het Besluit) (Staatsblad 2005, nr. 594; het

laatst gewijzigd per 7 oktober 2012, Stb. 2012, nr. 612), luidend: 'uitoefening van niet-handmatige schaal- en schelpdiervisserij, het invangen van mosselzaad, schelpdiercultures en het uitzetten van mosselen daaronder begrepen'.

Op deze basis en artikel 19d, lid 5 van de Nb-wet 1998, is de minister van Economische Zaken (hierna: EZ) bevoegd tot vergunningverlening. Op basis van de portefeuilleverdeling tussen de minister van EZ en de staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de staatssecretaris.

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'Landelijke wet- en regelgeving'.

Besluit

Met de door u uitgevoerde passende beoordeling als bedoeld in artikel 19f van de Nb-wet 1998 is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteit, gelet op de relevante instandhoudingsdoelstellingen, met uitzondering van de doelstellingen zoals bedoeld in artikel 10a, lid 3, van de Nb-wet 1998, en met inachtneming van de weergegeven voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting zal optreden van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied Veerse Meer.

Deze conclusie geldt nadrukkelijk vanuit de door mij specifiek hiertoe geformuleerde vergunningvoorschriften ter bescherming van de in het Natura 2000-gebied Veerse Meer aanwezige beschermde waarden.

Gelet op de bepalingen van de Nb-wet 1998 en de in de bijlage vermelde overwegingen besluit ik derhalve aan Palinghandel Kees van de Kreeke & Zn, Visserijbedrijf De Ridder, de Nederlandse Oostervereniging (NOV) en Stichting Zeeschelp de gevraagde vergunning ingevolge artikel 19d van de Nb-wet 1998 te verlenen onder de navolgende voorschriften en beperkingen.

Voor een weergave van de inhoud van de aanvraag en de relevante wet- en regelgeving alsmede het van toepassing zijnde beleid verwijs ik naar de bijlage bij dit besluit. In dezelfde bijlage treft u voorts mijn inhoudelijke overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen aan, evenals een weergave van de diverse zienswijzen en mijn reactie daarop. De bijlage maakt onderdeel uit van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

Ter bescherming van de in het Natura 2000-gebied Veerse Meer aanwezige beschermde waarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen:

Algemeen

1. Deze vergunning staat op naam van Palinghandel Kees van de Kreeke & Zn, Visserijbedrijf De Ridder, de Nederlandse Oostervereniging (NOV) en Stichting Zeeschelp.
2. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.

3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een kopie van deze beschikking, inclusief alle daarbij behorende onderdelen, en tonen deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van deze voorschriften en beperkingen, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Het tijdstip waarop de vergunde activiteit daadwerkelijk wordt gestart, wordt minimaal een week voor de aanvang ervan schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) gemeld aan de Staatssecretaris van Economische Zaken of diens rechtsopvolger (hierna: het bevoegd gezag), ter attentie van het Nb-wetteam.
6. De vergunde activiteiten worden overeenkomstig de ingediende aanvraag, de bijbehorende passende beoordeling en de beantwoording van de aanvullende vragen uitgevoerd, met inachtneming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften en beperkingen. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag en/of passende beoordeling en/of de beantwoording van de aanvullende vragen met de voorschriften en beperkingen in onderhavige vergunning, prevaleren deze laatste.
7. Het uitvoeren van een activiteit in afwijking van de aanvraag en/of het vergunde is enkel toegestaan na een positief besluit op een daartoe strekkend, deugdelijk onderbouwd verzoek van of namens de vergunninghouder. Een wijzigingsverzoek dient per post of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) te worden ingediend en leidt, afhankelijk van de omvang van de gevraagde afwijking, ofwel tot een formeel rechtsoordeel waarbij wordt verklaard dat de wijziging valt binnen de initiële vergunning ofwel tot een formeel wijzigingsbesluit waaraan eventueel inspraak van de relevante belanghebbende partijen aan vooraf kan gaan.
8. Bij opgetreden incidenten moet worden gehandeld conform de daarbij van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Tevens wordt in het kader van deze vergunning binnen een werkdag schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) melding over de aard en omvang van het incident gedaan aan het bevoegd gezag (t.a.v. het Nb-wetteam) onder overlegging van alle relevante gegevens. Onder incident wordt in dit verband verstaan 'een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht' (bijvoorbeeld wanneer onbedoeld schadelijke stoffen in het milieu vrijkomen).
9. Bij een opgetreden incident is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te laten verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
10. Alle door of namens het bevoegd gezag te geven aanwijzingen en/of uitvoeringsbepalingen worden binnen de in de aanwijzing bepaalde termijn opgevolgd.
11. Zodra de werkzaamheden met betrekking tot de vergunde activiteit feitelijk zijn beëindigd, wordt dit uiterlijk binnen een week schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) gemeld aan het Nb-wetteam.

Nadere inhoudelijke voorschriften

12. De schelpdierkweek bestaat uit:
 - Opschaling:

- Uitbreiding van de bestaande gecombineerde mosselhangcultures en mosselzaadinvanginstallaties (hierna: MHC/MZI's) bij Geersdijk (van 0,4 naar 1,4 ha., van Van de Kreeke) en uitbreiding van de MHC/MZI's bij de Haringvreter (een extra lijn binnen de huidige 0,4 ha., van De Ridder) en uitbreiding van twee locaties met MHC/MZI's nabij de Polredijk (een extra lijn binnen de huidige 0,4 ha., van De Ridder en van 0,2 naar 0,4 ha., van De Ridder);
- twee nieuwe locaties met MHC/MZI's bij de Katse Heule Noord en Zuid (van respectievelijk 0,75 en 0,35 ha., van Van de Kreeke).
- Opschaling:
 - Uitbreiding van het bestaande bodemkweekperceel van kokkels en tapijtschelpen bij de Schotsman (van 2 naar 10 ha., van Stichting Zeeschelp en Van de Kreeke);
 - een nieuwe locatie met een bodemkweekperceel kokkels en tapijtschelpen bij de Piet (van 10 ha., van Stichting Zeeschelp en Van de Kreeke).
 - Pilot:
 - Een bodemkweekperceel van venusschelpen bij de Schotsman (van 1 ha. binnen de 10 ha. van het bodemkweekperceel van kokkels en tapijtschelpen, van Stichting Zeeschelp en Van de Kreeke).
 - Pilot:
 - Een bodemkweekperceel van oesters bij de Schutteplaat (van 5 ha., van Van de Kreeke en de NOV);
 - een bodemkweekperceel van oesters bij de Mosselplaat (van 6,7 ha., van De Ridder en de NOV);
 - een bodemkweekperceel van oesters bij de Bastiaan de Langeplaat (van 8,3 ha., van Van de Kreeke en de NOV);
 - een bodemkweekperceel van oesters bij Wolphaartsdijk (van 1 ha., van Van de Kreeke);
 - een bodemkweekperceel van oesters bij de Katse Heule (van 1,9 ha., van Van de Kreeke).
13. De visserij op gebiedseigen uitgangsmateriaal voor de kweek (broed en jonge schelpdieren) heeft betrekking op Japanse oester (*Crassostrea gigas*), kokkel (*Cerastoderma edule*) en tapijtschelp (*Venerupis decussata*).
14. De schelpdierkweek beslaat een oppervlakte van maximaal 46,6 ha. en is gelegen in het Veerse Meer, zoals weergegeven in de bijbehorende passende beoordeling en de beantwoording van de aanvullende vragen.
15. De op te kweken schelpdieren betreffen uitsluitend:
- Japanse oester (*Crassostrea gigas*);
 - clam (synoniem: venusschelp) (*Venus mercenaria*);
 - tapijtschelp (*Venerupis decussata*);
 - kokkel (*Cerastoderma edule*);
 - mossel (*Mytilus edulis*).
16. De te kweken schelpdieren zijn uitsluitend afkomstig uit het Veerse Meer of uit gecertificeerde hatcheries.
17. De te kweken schelpdieren betreffen enkel diploïde soorten.
18. Er dient door gekwalificeerd personeel voor te worden gezorgd dat er geen uitzaaiïng en vermeerdering van de Filipijnse tapijtschelp (*Ruditapes philippinarum*) plaatsvindt.
19. De systemen dienen deugdelijk van constructie te zijn: zij mogen niet los kunnen slaan van de bodem. Ook het invangmateriaal dient zo goed mogelijk bevestigd te worden. Losgelaten materiaal (zwerfvuil) moet traceerbaar zijn, dus gemerkt met visserijregistratietekens.

20. Het is niet toegestaan afval of materialen in het gebied achter te laten. Restafval (bijvoorbeeld losgesneden touw) mag niet in het water terecht komen, maar dient te worden opgevangen en afgevoerd conform de daartoe geldende wet- en regelgeving.
21. Lozingen mogen niet plaatsvinden.
22. Indien bij kunststof onderdelen van de installaties zichtbare slijtage wordt geconstateerd, dienen deze binnen een maand te worden vervangen. Dit ter beperking van de verspreiding van microplastics in het ecosysteem.
23. Controle-, oogst- en onderhoudswerkzaamheden vallen binnen de werking van onderhavige vergunning.
24. Verstoring van de in het gebied aanwezige fauna dient tot een minimum te worden beperkt; groepen vogels mogen niet dichter dan tot een afstand van 500 meter benaderd worden.
25. Tijdens elk controlebezoek door of vanwege de vergunninghouder, dienen de installaties te worden gecontroleerd op vogelslachtoffers. Ingeval van aantreffen van slachtoffers door of vanwege de vergunninghouder dient de vergunninghouder hiervan onverwijld schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) melding te doen aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nb-wetteam).
26. Er mogen geen activiteiten (zoals kweek, visserij of inventarisaties) plaatsvinden in de rustgebieden en kwetsbare gebieden voor vogels. Indien er toch moet worden gewerkt in een 's winters kwetsbaar gebied voor vogels, zoals bijvoorbeeld bij de Schotsman, dan mogen in dat deel (= het overlappende deel van de locatie met het kwetsbare gebied) geen activiteiten plaatsvinden van 1 november tot 1 maart.
27. Het gebruik van geluidsapparatuur, anders dan ten behoeve van communicatie betreffende de veiligheid, is niet toegestaan.
28. Alle werkzaamheden dienen bij daglicht, tussen zonsopkomst en zonsondergang, plaats te vinden. Er mag geen gebruik worden gemaakt van kunstlicht.
29. De voor de winning van oesterbroed te gebruiken strandschelpen zijn afkomstig van een grinthandel en hebben minimaal drie maanden droog gelegen, alvorens te worden gebruikt voor de invang van oesterbroed.
30. Bij het oogsten van de schelpdieren dient bijvangst, anders dan de in deze vergunning te kweken soorten, terug te worden gezet.
31. De inventarisaties om te kijken waar kokkel- en tapijtschelpbroed ligt, vinden gedurende maximaal twee dagen in oktober plaats.
32. Het opvissen en vervolgens uitzaaien van jonge kokkels en tapijtschelpen vindt maximaal drie á vier keer per week gedurende vier uur plaats in maart-april. Indien er onvoldoende gebiedseigen uitgangsmateriaal is, vindt het uitzaaien van kokkels en tapijtschelpen uit een hatchery plaats in oktober-november.
33. De opgeviste en opnieuw uitgezaaide oesters, kokkels en tapijtschelpen dienen minimaal een jaar te blijven liggen.
34. Er mag met maximaal vier verschillende schepen tegelijk worden gevaren, waarbij er één schip per locatie wordt ingezet.
35. Bij de voor de oesterkweek in te zetten vaartuigen die zijn voorzien van een zogenaamde blackbox, dient deze in werking te zijn bij de werkzaamheden met betrekking tot de oesterkweek.
36. Indien een schip uit de Oosterschelde wordt ingezet, dient er zorg voor te worden gedragen dat er geen insleep van oesterboorders plaatsvindt. Hiertoe

- dienen de ruimen en verwerkingsinstallaties gereinigd en schoon (oesterboordervrij) te zijn, alvorens het Veerse Meer op wordt gevaren.
37. Bij de aanleg van de MHC/MZI's worden de daartoe benodigde palen de bodem ingetrild in augustus, na het broedseizoen en voor de aankomst van grote groepen overwinterende vogels.
38. De gehele technische infrastructuur van de installaties dient binnen een maand na afloop van de vergunning (indien deze niet wordt verlengd) te worden verwijderd en de locatie dient zo veel mogelijk in de oude staat te worden teruggebracht.
39. Het moment van verwijdering van de installaties dient minimaal een werkdag van tevoren schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) gemeld te worden aan het bevoegd gezag (ter attentie van het Nb-wetteam).

Rapportage, onderzoek, monitoring

40. Na afloop van de vergunde periode, doch uiterlijk 1 augustus 2020 dient de vergunninghouder schriftelijk of per e-mail (nbwetteam@minez.nl) aan het bevoegd gezag (t.a.v. het Nb-wetteam) opgave te doen van de geproduceerde hoeveelheden van de vergunde schelpdierkweek.

Het wijzigen of intrekken van de vergunning

41. De voorschriften en beperkingen waaronder deze vergunning is verleend, kunnen door het bevoegd gezag ambtshalve worden gewijzigd of aangevuld indien naar het oordeel van het bevoegd gezag uit eigen waarneming of anderszins blijkt dat de vergunde activiteit andere of nadeliger gevolgen heeft voor de relevante beschermde waarden dan die welke bij het nemen van dit besluit op basis van de op dat moment beschikbare informatie werden verwacht, zulks met inachtneming van artikel 43, lid 2, van de Nb-wet.
42. Indien op enig moment mocht blijken dat de vergunde activiteiten zodanige schade aan de relevante beschermde waarden dreigen toe te brengen en het geven van aanwijzingen, het wijzigen of aanvullen van de voorschriften of beperkingen deze schade niet kan voorkomen, dan kan deze vergunning worden ingetrokken.
43. Het niet naleven van de voorschriften van deze vergunning kan, naast eventuele strafvervolgning, (eventueel tijdelijke) intrekking van de vergunning tot gevolg hebben.
44. Voordat tot wijziging van vergunningvoorschriften of (gedeeltelijke) intrekking van de vergunning wordt overgegaan, wordt de vergunninghouder in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen (tenzij spoedeisendheid tot onmiddellijke intrekking c.q. wijziging noodzaakt).

Toezicht

45. De vergunninghouder geeft, overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht, alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder(s).
46. Vergunninghouder voert een administratie waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken, ten aanzien de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning zijn opgenomen.

Looptijd/geldigheid

47. De vergunning is geldig tot en met het moment dat de vergunde activiteit wordt beëindigd (zie voorschrift 11), doch uiterlijk tot en met 30 april 2019.

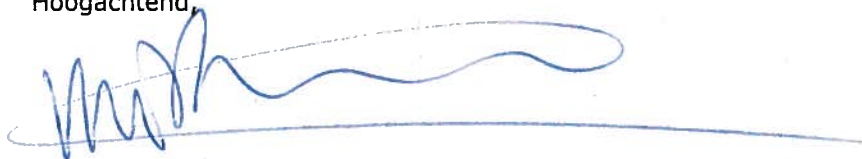
Kennisgeving

Conform artikel 42, lid 3 van de Nb-wet 1998, zijn afschriften van deze vergunning verzonden aan: de provincie Zeeland, de gemeenten Goes, Middelburg, Noord-Beveland en Veere, de Zeeuwse Milieufederatie, het Zeeuwse Landschap, Rijkswaterstaat Zee en Delta, Vogelbescherming Nederland en Natuurmonumenten Zuid-Holland en Zeeland.

Tenslotte

Aan het geheel of gedeeltelijk slagen van deze activiteit kunnen geen rechten voor de toekomst worden ontleend met betrekking tot het op deze specifieke wijze in het Natura 2000-gebied Veerse Meer kweken van schelpdieren. Een eventueel vervolg van deze activiteit zal zelfstandig dienen te worden beoordeeld op grond van de Nb-wet 1998.

Hoogachtend,

Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken

Bijlage: Inhoudelijke overwegingen

Bezwaar

Tegen dit besluit staat op grond van de Algemene wet bestuursrecht voor een belanghebbende de mogelijkheid open een bezwaarschrift in te dienen. Een bezwaarschrift moet binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

De staatssecretaris van Economische Zaken
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
afdeling Juridische Zaken
Postbus 40219
8004 DE ZWOLLE

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste de volgende elementen bevatten:

- a) de naam en het adres van de indiener;
- b) de dagtekening;
- c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is, en
- d) de gronden van bezwaar.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Publicatie besluit

Op grond van artikel 42, lid 3, van de Nb-wet 1998 en artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur zal het ministerie van Economische Zaken onderhavig besluit openbaar maken. De besluiten op grond van de Nb-wet 1998, waaronder onderhavige, zullen, onder anonimisering van de persoonsgegevens, geplaatst worden op <http://vergunningenbank.overheid.nl/natuurbeschermingswet>.

bijlage

Inhoudelijke overwegingen

NB-wet vergunning 1998; commerciële schelpdierkweek
en de visserij op gebiedseigen uitgangsmateriaal voor de
kweek; Veerse Meer

Datum

Bijlage nummer

1

Horend bij kenmerk

DGAN-NB / 16095023

DE AANVRAAG

De aanvrager verzoekt om een vergunning op grond van de
Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet 1998) voor commerciële
schelpdierkweek en de visserij op gebiedseigen uitgangsmateriaal voor de kweek
in het Natura 2000-gebied Veerse Meer.

De aanvragers, Palinghandel Kees van de Kreeke & Zn, Visserijbedrijf De Ridder,
de Nederlandse Oestervereniging (NOV) en Stichting Zeeschelp willen in het
Veerse Meer op beperkte schaal commerciële schelpdierkweek uitoefenen. Dit
betreft deels een voortzetting en uitbreiding van bestaande activiteiten en deels
nieuwe activiteiten. De op te kweken schelpdieren betreffen uitsluitend:

- Japanse oester (*Crassostrea gigas*);
- clam (synoniem: venusschelp) (*Venus mercenaria*);
- tapijtschelp (*Venerupis decussata*);
- kokkel (*Cerastoderma edule*);
- mossel (*Mytilus edulis*).

De activiteiten bestaan uit:

Schelpdierkweek:

- Opschaling:

Uitbreiding van de bestaande gecombineerde mosselhangcultures en
mosselzaadinvanginstallaties (hierna: MHC/MZI's) bij Geersdijk (van 0,4 naar 1,4
ha., van Van de Kreeke) en uitbreiding van de MHC/MZI's bij de Haringvreter (een
extra lijn binnen de huidige 0,4 ha., van De Ridder) en uitbreiding van twee
locaties met MHC/MZI's nabij de Polredijk (een extra lijn binnen de huidige 0,4
ha., van De Ridder en van 0,2 naar 0,4 ha., van De Ridder);
twee nieuwe locaties met MHC/MZI's bij de Katse Heule Noord en Zuid (van
respectievelijk 0,75 en 0,35 ha., van Van de Kreeke).

- Opschaling:

Uitbreiding van het bestaande bodemkweekperceel van kokkels en tapijtschelpen
bij de Schotsman (van 2 naar 10 ha., van Stichting Zeeschelp en Van de Kreeke);
een nieuwe locatie met een bodemkweekperceel kokkels en tapijtschelpen bij de
Piet (van 10 ha., van Stichting Zeeschelp en Van de Kreeke).

- Pilot:

Een bodemkweekperceel van venusschelpen bij de Schotsman (van 1 ha. binnen de 10 ha. van het bodemkweekperceel van kokkels en tapijtschelpen, van Stichting Zeeschelp en Van de Kreeke).

- Pilot:

Een bodemkweekperceel van oesters bij de Schutteplaat (van 5 ha., van Van de Kreeke en de NOV);

een bodemkweekperceel van oesters bij de Mosselplaat (van 6,7 ha., van De Ridder en de NOV);

een bodemkweekperceel van oesters bij de Bastiaan de Langeplaat (van 8,3 ha., van Van de Kreeke en de NOV);

een bodemkweekperceel van oesters bij Wolphaartsdijk (van 1 ha., van Van de Kreeke);

een bodemkweekperceel van oesters bij de Katse Heule (van 1,9 ha., van Van de Kreeke).

Het opvissen van uitgangsmateriaal voor de kweek:

Dit betreft het opvissen van broed en jonge oesters, kokkels en tapijtschelpen in het Veerse Meer.

De inventarisaties om te kijken waar kokkel- en tapijtschelpbroed ligt, vinden gedurende maximaal twee dagen in oktober plaats.

Het opvissen van jonge kokkels en tapijtschelpen (en het inzaaien op plot) vindt drie á vier keer per week gedurende vier uur plaats in maart-april. Het opvissen van oestercollecteurs (en uitzaaien op percelen) vindt drie á vier keer gedurende vier uur plaats in maart-april.

Constructie

De MHC/MZI's beslaan in totaal een oppervlakte van 3,7 hectare. De aanvragers maken gebruik van een zogenaamd 'continuous long line'-systeem, bestaande uit drijvers, lijnen en ankers. Een lijn bestaat uit drijvers (inhoud 400 liter, RAL-nummers 7035 of 7045) met ongeveer drie tot zes meter tussenruimte, waaraan aan beide zijden een nylon touw is bevestigd. Aan weerszijden van de lijn liggen ankers met daaraan circa 20 meter ketting en 20 meter nylon touw of paalankers met een enkele meter ketting tot de longline. De exacte lengte is afhankelijk van de diepte ter plaatse.

Aan de nylon touwen hangen tussen iedere boei touwen van het type Crop rope (voor ingesokte mosselen) of Xmas rope (voor zaadinvang) met lussen om de 0,4 meter volgens een 'continuous long line'-systeem. De lusediepte varieert van drie tot zes meter.

De overige schelpdierkweek vindt plaats op de bodem van de percelen.

Locatie

De schelpdierkweek is gelegen in het Veerse Meer binnen de volgende coördinaten:

Locatie Geersdijk (mosselen, 1,4 hectare):

N 51.33.147, E 3.46.784

N 51.33.046, E 3.47.084

N 51.33.023, E 3.47.087

N 51.33.129, E 3.46.770

Locatie Haringvreter (mosselen, 0,4 hectare):

N 51.32.918, E 3.40.837

N 51.32.720, E 3.40.964

N 51.32.720, E 3.40.956

N 51.32.918, E 3.40.828

Locatie Polredijk (mosselen, 0,4 hectare, uitbreiding en huidige lijn):

N 51.33.891, E 3.38.451

N 51.33.782, E 3.38.616

N 51.33.776, E 3.38.606

N 51.33.886, E 3.38.442

N 51.33.869, E 3.38.475

N 51.33.789, E 3.38.595

Locatie Katse Heule Noord (mosselen, 0,75 hectare):

N 51.32.570, E 3.51.861

N 51.32.530, E 3.51.868

N 51.32.526, E 3.51.779

N 51.32.565, E 3.51.773

Locatie Katse Heule Zuid (mosselen, 0,35 hectare):

N 51.32.500, E 3.51.872

N 51.32.480, E 3.51.879

N 51.32.469, E 3.51.796

N 51.32.490, E 3.51.789

Locatie Schotsman (kokkels & tapijtschelpen, 10 hectare):

N 51.35.249, E 3.38.579

N 51.35.207, E 3.38.650

N 51.35.161, E 3.38.587

N 51.35.040, E 3.38.617

N 51.34.911, E 3.38.695

N 51.34.733, E 3.38.851

N 51.34.727, E 3.38.735

N 51.34.887, E 3.38.627

N 51.35.031, E 3.38.534

N 51.35.165, E 3.38.494

Locatie Schotsman (venusschelpen, 1 hectare binnen bovenstaande 10 hectare):

N 51.34.806, E 3.38.779

N 51.34.738, E 3.38.825

N 51.34.733, E 3.38.754

N 51.34.801, E 3.38.718

Locatie de Piet (kokkels & tapijtschelpen, 10 hectare):

N 51.32.438, E 3.44.002

N 51.32.409, E 3.44.047

N 51.32.316, E 3.43.935

N 51.32.085, E 3.43.853

N 51.32.109, E 3.43.690

N 51.32.329, E 3.43.807

Locatie Schutteplaat (oesters, 5 hectare):

N 51.33.799, E 3.39.678

N 51.33.724, E 3.39.884

N 51.33.639, E 3.39.804

N 51.33.716, E 3.39.601

Locatie Mosselplaat (oesters, 6,7 hectare):

N 51.33.372, E 3.40.182

N 51.33.227, E 3.40.395

N 51.33.160, E 3.40.287

N 51.33.303, E 3.40.061

Locatie Bastiaan de Langeplaat (oesters, 8,3 hectare):

N 51.31.913, E 3.43.063

N 51.31.892, E 3.43.135

N 51.31.489, E 3.42.758

N 51.31.519, E 3.42.677

Locatie Wolphaartsdijk (oesters, 1 hectare):

N 51.33.030, E 3.49.435

N 51.32.976, E 3.49.478

N 51.32.953, E 3.49.404

N 51.33.007, E 3.49.360

Locatie Katse Heule (oesters, 1,9 hectare):

N 51.32.447, E 3.51.868

N 51.32.397, E 3.51.886

N 51.32.372, E 3.51.720

N 51.32.424, E 3.51.701

De visserij op gebiedseigen uitgangsmateriaal (broed en jonge schelpdieren) voor de kweek van oesters, kokkels en tapijtschelpen vindt plaats in het Veerse Meer.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteiten wordt kortheidshalve verwezen naar de Passende Beoordeling en de beantwoording van de aanvullende vragen behorende bij de aanvraag.

Belang van de aanvrager

De aanvrager heeft, conform artikel 41, lid 1 van de Nb-wet 1998, het belang dat hij heeft bij de vergunning gemotiveerd. De vergunning wordt om bedrijfseconomische redenen aangevraagd.

De aanvraag is gedaan door H&S Consultancy B.V. namens Palinghandel Kees van de Kreeke & Zn, Visserijbedrijf De Ridder, de Nederlandse Oestervereniging (NOV) en Stichting Zeeschelp.

Hiermee is naar mijn mening het belang voldoende gemotiveerd.

WETTELIJK KADER

Natura 2000-gebied

In relatie tot het betrokken Natura 2000-gebied zijn in deze relevant de artikelen 19d (lid 1), 19^e en het artikel 19f (lid 1) van de Nb-wet 1998.

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

BELEID

De aangevraagde activiteit zoals omschreven in dit besluit past binnen het relevante vastgestelde beleid, hieronder weergegeven:

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld, als opvolger van de Nota Ruimte. Volgens de structuurvisie is het Rijk verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het nakomen van de in internationaal verband aangegane verplichtingen, inclusief Biodiversiteitsverdrag en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Het Rijk stelt kaders waarbinnen de provincies een provinciaal en landsgrensoverschrijdend natuurnetwerk, zijnde de herijkte nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS), begrenzen, beschermen en onderhouden. Tot de herijkte EHS behoren de Natura 2000-gebieden, de Nationale Parken, de Noordzee en de grote wateren inclusief de grote rivieren. De natuur in de EHS blijft goed beschermd met een 'nee, tenzij'-regime in relatie tot de wezenlijke kenmerken en waarden. Het gaat daarbij om: waardevolle aspecten zoals natuurschoon, schoon water, het aanwezig zijn van bepaalde plant- of diersoorten, gebieden van aardwetenschappelijk belang en het afwezig zijn van lawaai.

Beleidsbesluit Schelpdiervisserij

Bij besluit van 1 oktober 2004 is het 'Beleidsbesluit Schelpdiervisserij 2005-2020: Ruimte voor een zilte oogst' vastgesteld. In dit beleidsbesluit is m.b.t. MZI's en MHC's het volgende bepaald:

"De mosselhangcultuur blijkt een rendabele en verantwoorde aanvulling van de maricultures in de Zeeuwse Delta [...].

[...] Bij de plaatsing van MZI's en mosselhangcultures komen andere dan bestandsbelangen (garnalenvisserij, natuur, scheepvaart en landschappelijk schoon) in het geding. Voor deze activiteiten dient een helder afwegingskader te worden ontwikkeld. Daarbij wordt met name gedacht aan landschappelijke en ruimtelijke inpassing. Een goede landschappelijke inpassing moet worden gerealiseerd, ook bij bestaande locaties. [...]"

Met betrekking tot schelpdierkweek zijn er kaders gesteld waarbinnen experimenten naar de kweek van schelpdieren plaats kunnen vinden. Deze kaders zijn niet specifiek voor het Veerse Meer. Het beleidsbesluit stelt: "[...] Initiatieven om ook andere soorten zoals St. Jacobsschelpen, venusschelpen en Japanse oesters te kweken zullen op hun inpasbaarheid binnen de bestaande kaders worden beoordeeld. Op voorhand wordt vanuit een positieve grondhouding naar dit soort initiatieven gekeken. Nieuwe kweekvormen zullen vooraleerst alleen onder experimentele omstandigheden (kleinschalig en begeleid door onderzoek) mogen plaats vinden. Een koppeling met het innovatieve traject ligt in deze voor de hand. [...]"

VERGUNNINGPLICHT

De aangevraagde activiteit vindt plaats in of nabij het Natura 2000-gebied Veerse Meer.

Ik stel vast dat de aangevraagde activiteit mogelijk de natuurlijke waarden en kenmerken van het bovengenoemde beschermde Natura 2000-gebied kan

aantasten. Om die reden ben ik van mening dat de voorgenomen activiteit vergunningplichtig is onder de Nb-wet 1998.

PASSENDE BEOORDELING

Beheerplan

In dit geval kan vastgesteld worden dat ten aanzien van de voorgenomen activiteit, op het moment van besluitvorming, geen beletsel voortvloeit uit enig beheerplan op basis van de Nb-wet 1998.

Geen beheer

De voorgenomen activiteit vormt een project dat geen direct verband heeft met of nodig is voor het beheer van het betrokken Natura 2000-gebied. De voorgenomen activiteit is voorts nog niet eerder beoordeeld in het kader van de Nb-wet 1998.

Mogelijk significante gevolgen

Op grond van artikel 19f, lid 1, van de Nb-wet 1998 in combinatie met artikel 19g, lid 1, van de Nb-wet 1998 dient een passende beoordeling aangeleverd te worden door de initiatiefnemer. Het Europese Hof van Justitie heeft in haar uitspraak van 7 september 2004 aangegeven dat een passende beoordeling slechts dan achterwege kan worden gelaten, indien op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat uitvoering van de werkzaamheden afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor dat gebied.

In dit geval kunnen dergelijke gevolgen niet bij voorbaat uitgesloten worden. Ik concludeer dat een passende beoordeling vereist is.

De gevraagde vergunning kan slechts verleend worden, indien ik mij ervan heb kunnen verzekeren dat de beschermde waarden van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden. U heeft een passende beoordeling bij uw aanvraag gevoegd. In het onderstaande volgt mijn beoordeling van uw effectenanalyse en conclusies.

De diverse beschermde waarden van het betrokken Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl ('Onderwerpen' > 'Natuur' > 'Natura 2000').

BEOORDELING EFFECTEN

Algemeen

De bij de aanvraag gevoegde passende beoordeling biedt de grondslag voor de (nadere) vaststelling van de aard en omvang van de effecten (mede gelet op de eventuele cumulatie van effecten) en de wijze waarop in mitigatie is voorzien.

In de passende beoordeling zijn de effecten getoetst aan de instandhoudingdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit. In het onderstaande volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals neergelegd in de passende beoordeling.

Afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied dat door de aangevraagde activiteit beïnvloed zou kunnen worden in de passende beoordeling op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Ten behoeve van de beoordeling van de effecten is geïnventariseerd welke in redelijkheid denkbare typen effecten onderzocht moeten worden. Dit betreft verontreiniging, verstoring en verhoging filtratiedruk in het systeem.

De natuurwaarden die door de genoemde effecten beïnvloed kunnen worden zijn de vogelrichtlijnsoorten (broedvogels): aalscholver (A017), kleine mantelmeeuw (A183) en lepelaar (A034) en de vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogels): aalscholver (A017), brandgans (A045), brilduiker (A067), dodaars (A004), fuut (A005), goudplevier (A140), kleine zilverreiger (A026), kleine zwaan (A037), kluut (A132), kolgans (A041), krakeend (A051), kuifeend (A061), lepelaar (A034), middelste zaagbek (A069), meerkoet (A125), pijlstaart (A054), rotgans (A046), slobeend (A056), smient (A050) en wilde eend (A053).

Mogelijke effecten en mitigatie

Vogelrichtlijnsoorten - Broedvogels en niet-broedvogels

Verontreiniging

Bij het uitvoeren van de activiteiten komen geen gebiedsvreemde stoffen in het water. Wel is er sprake van een geringe luchtvervuiling door de uitlaatgassen van de dieselmotoren/-generatoren van de vier in te zetten schepen. Met behulp van Aerius (het rekeninstrument van de Programmatische Aanpak Stikstof) is van alle mogelijke scheepvaartbewegingen ten behoeve van de schelpdierkweek bepaald of deze leiden tot een verhoging van de emissie van stikstof, de verspreiding door de lucht en de depositie op Natura 2000-gebieden. Er zijn op grond van het rekenmodel geen natuurgebieden in de nabijheid met rekenresultaten die hoger zijn dan de drempelwaarde. Gelet op het grote gebied en de tijdelijke aard van de activiteiten kan geconcludeerd worden, dat de activiteiten geen meetbare effecten op de luchtkwaliteit of waterkwaliteit in het gebied zullen hebben.

Voor de invang en opkweek van mosselzaad wordt gebruik gemaakt van touwen voor de ophanging van de systemen. In theorie zouden deze los kunnen laten bij extreme stormen. Deze objecten zouden in dat geval effect kunnen hebben op de veiligheid, maar hebben geen ecologisch effect op de Natura 2000-doelstellingen. Er zijn geen specifieke aanwijzingen dat macro-zwerfvuil van MZI-systemen ernstige problemen voor vogels oplevert (Kamermans et al., 2014).

Bovendien verbind ik voorschrift 19 aan deze vergunning, waarin wordt gesteld dat de systemen deugdelijk van constructie dienen te zijn: zij mogen niet los kunnen slaan van de bodem. Ook het invangmateriaal dient zo goed mogelijk bevestigd te worden. Losgelaten materiaal (zwerfvuil) moet traceerbaar zijn, dus gemerkt met visserijregistratie tekens. Voorts stelt voorschrift 20 dat het niet toegestaan is om afval of materialen in het gebied achter te laten. Restafval (bijvoorbeeld losgesneden touw) mag niet in het water terecht komen, maar dient

te worden opgevangen en afgevoerd conform de daartoe geldende wet- en regelgeving. Daarnaast schrijft voorschrift 21 voor dat er geen lozingen plaats mogen vinden. Ten slotte is in voorschrift 22 bepaald dat, indien er bij kunststof onderdelen van de installaties zichtbare slijtage wordt geconstateerd, deze binnen een maand dienen te worden vervangen. Dit ter beperking van de verspreiding van microplastics in het ecosysteem.

De conclusie is daarom dan ook dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de relevante beschermde broedvogels en niet-broedvogels door verontreiniging.

Verstoring

De activiteiten voor de schelpdierkweek komen grotendeels in de plaats van de reguliere visserij op paling, harder en kreeft, waardoor de toename in verstoring beperkt is. Alleen de oesterkweek is een toename ten opzichte van de huidige visserij activiteiten.

De mogelijke verstoring beperkt zich tot op het water verblijvende vogels, zoals meerkoeten, eenden en ganzen.

Effecten op broedende vogels kunnen worden uitgesloten, aangezien de voor broedvogels geschikte gebieden zich allen bevinden op de eilandjes in het Veerse Meer of aan de randen. Geen van deze gebieden ligt in de nabijheid van de voorgenomen schelpdierkweeklocaties en de locaties waar broed zal worden gevestigd. Op alle locaties wordt ruim afstand gehouden tot de geschikte broedbiotopen, zoals graslanden en ruigtes. De minimale afstand varieert van circa 50 tot 150 meter van de rand van het perceel tot de eerst mogelijke broedbiotoop. In de praktijk zal de afstand vaak groter zijn, aangezien de activiteiten over het gehele perceel plaatsvinden.

Effecten op steltlopers zijn eveneens uit te sluiten: het Veerse Meer kent slechts in beperkte mate 'getijdeverschil' als gevolg van dynamisch peilbeheer. In de wintermaanden (eind oktober tot 1 april) wordt een 'tegennatuurlijk peilbeheer' toegepast, waarbij het waterpeil verlaagd wordt (- 0,2 tot -0,4 meter NAP). Deze verlaging van het peil heeft tot gevolg dat de voor oeververdediging aangelegde grinddammetjes in het Veerse Meer droog komen te liggen. Echte droogvallende slikken en platen komen in het Veerse Meer niet voor. De schelpdierkweekgebieden bevinden zich allen in delen die niet droogvallen. Gedurende het winterpeil (eind oktober tot 1 april) liggen de percelen weliswaar iets droger, maar nog steeds ruim (meer dan een meter) onder water. De activiteiten bevinden zich hierdoor niet in de nabijheid van voor steltlopers geschikte foerageer- en rustgebieden.

De activiteiten bij de verschillende vormen van schelpdierkweek kunnen door het daarbij geproduceerde geluid en de scheepsbewegingen potentieel leiden tot een verstoring van de in het gebied aanwezige vogels. In alle gevallen gaat het om

verstoring van tijdelijke aard, aangezien de activiteiten beperkt zijn in omvang en tijd.

Er wordt met maximaal vier verschillende schepen tegelijk gevaren, waarbij er één schip per locatie wordt ingezet. De periode dat men activiteiten verricht op een kweeklocatie is beperkt in tijd (maximaal 4 tot 6 uur per dag, bij uitzondering maximaal 7 uur per dag bij de mosselhangcultures). Alle activiteiten zijn bovendien sterk locatie gebonden, behalve de inventarisatie van kokkel- en tapijtschelpbroed en het uitzaaien en opvissen van oestercollecteurs. De inventarisatie van broed vindt gedurende 1 á 2 dagen plaats in oktober, op basis van een beoordeling van de geschikte bodem waar broed zou kunnen vallen. Het uitzaaien en opvissen van collecteurs vindt respectievelijk plaats in juni-juli en maart-april van het daaropvolgende jaar, elk 3 á 4 keer voor maximaal 4 uur. Geen van deze niet-locatie gebonden activiteiten vindt plaats in de rustgebieden voor vogels of in de nabijheid van grote groepen vogels, om verstoring te beperken.

De meeste activiteiten vinden plaats in de zomermaanden, als er ook veel scheepvaart en recreatievaart plaats vindt op het Veerse Meer. De verwachting is dat er hierdoor in de zomermaanden geen grote aantallen vogels in de nabijheid van de kweekgebieden zijn, wat eventuele verstoring verder beperkt.

De activiteiten vinden alleen tussen zonsopkomst en zonsondergang plaats. Er zal derhalve geen gebruik worden gemaakt van kunstlicht. Extra lichtbelasting treedt hierdoor niet op.

In het ontwerpbeheerplan Natura 2000- Veerse Meer is een overzicht opgenomen van de kwetsbare gebieden voor broed- en watervogels.

Deze kwetsbare gebieden overlappen alleen bij de schelpdierkweeklocaties de Schotsman, de Mosselplaat en Katse Heule. Bij de twee laatst genoemde locaties vindt echter geen overlap in tijd plaats, aangezien dit 's winters kwetsbare gebieden betreft en hier alleen van maart tot en met oktober activiteiten plaats vinden. De locatie bij de Schotsman overlapt voor een klein deel. Om er voor te zorgen dat 's winters in dat deel geen activiteiten plaats vinden in dit 's winters kwetsbare gebied is een voorschrift opgenomen in deze vergunning.

Het Veerse Meer is met name van belang voor doortrekkende en overwinterende vogels in de periode september-maart. Gedurende deze periode is er een minimale overlap in tijd met de voorgenomen activiteiten. Deze activiteiten zijn bovendien van korte duur en er zijn zeer ruime uitwijkmogelijkheden. Voor de vogels die op het open water rusten en foerageren zal de verstoring als gevolg van deze activiteiten minimaal zijn, aangezien zij ruime mogelijkheden hebben om bij verstoring te vluchten en in de directe en wijde omgeving een alternatieve verblijfplaats te vinden.

Met name gedurende de wintermaanden (december-februari) is voedsel schaars voor de overwinterende vogels. De meeste doelsoorten foerageren op

waterplanten, wieren en vis. De waterplanten sterven in de koude maanden af en vis trekt naar dieper gelegen delen. Daarnaast pieken de aantallen overwinterende watervogels in de periode december-januari (Prins et al., 2015). Door de bovengenoemde factoren is het belang van voldoende rust om aan voedsel te kunnen komen, het grootst in de periode december-februari. Om in deze gevoelige periode voldoende rust te garanderen, worden in deze maanden geen activiteiten uitgevoerd binnen de kwetsbaren vogelgebieden.

Bij de aanleg van de gecombineerde MHC/MZI's worden de palen in de bodem getrild in plaats van geheid. Hierdoor is de productie van geluid en trillingen ook tijdens de aanleg beperkt. Het intrillen van de palen zal in de zomer (augustus 2016) plaatsvinden. Dit is na het broedseizoen en nog voor de aankomst van de overwinterende vogels. Ook vindt in deze periode veel scheepvaart en recreatievaart op het Veerse Meer plaats. De verwachting is dat er daarom geen grote aantallen vogels in de nabijheid van de kweekgebieden zijn gedurende de plaatsing van de paalankers. Hierdoor zijn er geen effecten als gevolg van de aanleg van de gecombineerde MHC/MZI's.

Van de doelsoorten zijn alleen de kuifeend en de brilduiker schelpdieretende vogels. De overige soorten eten met name plantaardig voedsel of kleine vissen en/of insecten. De schelpdierkweek heeft daardoor geen effect op het voedselaanbod voor deze soorten.

De kuifeend is een omnivoor, die met name in de winterperiode een voorkeur heeft voor mosselen en kokkels (Cramp et al., 1977). De kuifeend verblijft overdag op de kreken rond het Veerse Meer en komt 's nachts naar het Veerse Meer om te foerageren. Hierdoor is er geen overlap in voorkomen van foeragerende kuifeenden en de kweekactiviteiten, die alleen overdag plaatsvinden (Arts et al., 2014).

Voor de brilduiker zijn mosselen en kokkels jaarrond een voedselbron. Na een periode van toenemende aantallen tot aan 1998/1999 is de trend van de brilduiker negatief. De trend van de brilduiker in het Veerse Meer vertoont grote overeenkomsten met de trend in de Zoute Delta. Ook de landelijke trend is negatief. De aantallen brilduikers in het Veerse Meer worden bepaald door invloeden van buitenaf (Arts et al., 2015). De brilduiker zoekt zijn schelpdieren bij voorkeur in ondieper water (1-3 meter) (Cramp et al; 1977). Doordat voor de schelpdierkweek kokkels worden opgevist in ondiepere delen van het Veerse Meer en worden uitgezaaid op de ondiepe kweekpercelen, blijven deze gedurende de groeiperiode van twee jaar beschikbaar voor de brilduiker, waarna ze worden geoogst. Bij uitzet van jonge schelpdieren uit een hatchery-nursery wordt het voedselaanbod voor beide soorten lokaal hoger.

Oesters zijn voor beide soorten niet/ nauwelijks een belangrijke voedselbron. Er valt gelet op bovenstaande niet te verwachten dat de schelpdierkweek significant negatieve effecten heeft op de beschikbaarheid van voedsel voor schelpdieretende vogels en van invloed is op de instandhoudingsdoelen voor deze soorten.

Om verstoring van vogels in het algemeen te voorkomen is voorschrift 24 aan deze vergunning verbonden, waarin wordt gesteld dat verstoring van de in het gebied aanwezige fauna tot een minimum beperkt dient te worden en dat groepen vogels niet dichterbij dan tot een afstand van 500 meter benaderd mogen worden. Daarnaast verbind ik, ter validatie, aan de gevraagde vergunning het voorschrift (nummer 25) dat de systemen bij elk controlebezoek gecontroleerd dienen te worden op vogelslachtoffers en dat ingeval van aantreffen dit onverwijld gemeld dient te worden aan het bevoegd gezag.

Verder schrijft voorschrift 26 voor dat er geen activiteiten (zoals kweek, visserij of inventarisaties) plaats mogen vinden in de rustgebieden en kwetsbare gebieden voor vogels. Indien er toch moet worden gewerkt in een 's winters kwetsbaar gebied voor vogels, zoals bijvoorbeeld bij de Schotsman, dan mogen in dat deel geen activiteiten plaatsvinden van 1 november tot 1 maart.

Voorschrift 27 schrijft voor dat het gebruik van geluidsapparatuur, anders dan ten behoeve van communicatie betreffende de veiligheid, niet is toegestaan.

Tenslotte ziet voorschrift 28 erop toe dat alle werkzaamheden bij daglicht, tussen zonsopkomst en zonsondergang, plaats vinden. En dat er geen gebruik mag worden gemaakt van kunstlicht, waardoor er geen extra lichtbelasting optreedt.

De conclusie is daarom dan ook, dat er geen sprake is van significante negatieve effecten op de relevante beschermde broedvogels en niet-broedvogels door verstoring.

Verhoging filtratiedruk in het systeem

Hoewel het Veerse Meer alleen is aangewezen als Vogelrichtlijngebied, is ook gekeken naar de draagkracht van het systeem in verband met de beschikbaarheid van voedsel voor vogels.

Schelpdieren filteren organische en anorganische deeltjes uit het water. Deze filtratiedruk kan de draagkracht van de voedselketen beïnvloeden.

Voor de oesterpercelen geldt dat deze nu reeds in flinke mate door wilde oesters zijn bezet. Deze worden eerst opgeruimd, waarna er kleine oesters worden verzaaid. De gemiddelde dichtheid zal afnemen bij de oesterkweek en er komen open ruimtes op de bodem. Bij mossel-, kokkel-, tapijtschelp- en venusschelpkweek zal de gemiddelde dichtheid wel verhogen.

In het kader van het project RAAK-pro 'Zilte Productie' wordt door HZ University of Applied Sciences en Imares onderzoek uitgevoerd naar de effecten van kweekdichtheid en voedselaanbod op locatie voor mosselen en kokkels. Het onderzoeksresultaat is te gebruiken om optimale kweekcondities te creëren, rekening houdend met de draagkracht van het watersysteem.

Daarnaast is door Imares een deskstudie uitgevoerd naar de mogelijkheden van schelpdierkweek in het Veerse Meer. De onderzoeksvraag luidde: Wat zijn de mogelijkheden voor de schelpdiervisserij en/of -kweek in het Veerse Meer en waar zijn deze activiteiten vanuit het huidige ruimtegebruik te ontwikkelen?

De algemene conclusie is dat een totaal schelpdierbestand van 20 miljoen kilo in het Veerse Meer mogelijk is. Indien daarvan 1/3 commercieel kan worden geëxploiteerd, is er een jaarlijkse productie mogelijk van 2 miljoen kilo (Smaal et al, 2014). Bij een biomassa van 2 kg/m² is daarvoor 300 hectare nodig. Een schatting van de beschikbare ruimte binnen randvoorwaarden als diepte en andere gebruiksfuncties levert een areaal op van 1076 - 1812 hectare voor bodemcultuur (587-1323 hectare voor mossel en oester bodemcultuur, 489 hectare voor de kweek van ingegraven schelpdieren) en 213 hectare voor hangcultuur, inclusief zaadinvang. In de praktijk is de kweek van schelpdieren ook afhankelijk van overige factoren, zoals bodemsamenstelling, voedselcondities en waterkwaliteit, maar ook het ruimtebeslag door overige gebruikers. De randvoorwaarden voor kweek, wat betreft voedsel, waterkwaliteit en fysieke ruimte bieden mogelijkheden voor uitbreiding van de bestaande pilots. De conclusie luidt derhalve dat het mogelijk is de schelpdierkweek in het Veerse Meer verder uit te breiden tot een productie van 2 miljoen kilo vers gewicht per jaar.

In onderhavige aanvraag wordt uitgegaan van 425 ton schelpdieren die jaarlijks kunnen worden gekweekt op de aangevraagde locaties. Deze hoeveelheid heeft geen significant negatieve effecten op de draagkracht van het systeem.

De conclusie is daarom dan ook, dat er geen sprake is van significante negatieve effecten op de relevante beschermde broedvogels en niet-broedvogels door verhoging filtratiedruk in het systeem.

Conclusie

Naar mijn oordeel is, mede gelet op de instandhoudingdoelstellingen voor het betrokken Natura 2000-gebied, met de effecten zoals in de passende beoordeling zijn aangegeven een volledig inzicht gegeven in de mogelijke effecten die in het bovenvermelde beïnvloedingsgebied zijn te verwachten als gevolg van de aangevraagde activiteit. De passende beoordeling is dan ook genoegzaam uitgevoerd en biedt de noodzakelijke basis voor de in artikel 19g, lid 1, van de Nb-wet 1998 genoemde verzekering.

CUMULATIE

Op basis van artikel 19f van de Nb-wet 1998 dient bij vergunningverlening voor projecten of plannen een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve effecten indien deze projecten of plannen, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied.

Ik heb hiervoor reeds geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteiten zelfstandig beschouwd, niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het betreffende Natura 2000-gebied of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

De belangrijkste functie van het Veerse Meer naast natuur is recreatie. Daarnaast wordt het Veerse Meer gebruikt voor waterkeren, waterafvoer, beroepsscheepvaart en beroepsvisserij.

Cumulatieve effecten van de schelpdierkweek kunnen betrekking hebben op verstoring van vogels. Hierbij is het van belang dat de kweek grotendeels in de plaats komt van reguliere visserij, waardoor er nauwelijks sprake zal zijn van een toename van verstoring.

Concluderend kan gesteld worden dat geen cumulatieve gevolgen te verwachten zijn met betrekking tot de relevante natuurlijke kenmerken van het Veerse Meer.

Ik concludeer dat binnen de aangeleverde passende beoordeling een volledige en juiste cumulatieve toetsing is uitgevoerd.

AFWEGINGSKADER STRUCTUURVISIE INFRASTRUCTUUR EN RUIMTE

Aangezien in dit geval het afwegingskader van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte het afwegingskader van de Vogel- en Habitatrichtlijn volgt, is met het doorlopen van het afwegingskader, zoals opgenomen in de Nb-wet 1998, materieel aan de vereisten van het afwegingskader van de voornoemde structuurvisie.

BESPREKING VAN DE INSPRAAK

Naar aanleiding van deze aanvraag zijn, op grond van artikel 44, lid 3, van de Nb-wet 1998, de provincie Zeeland en de gemeenten Noord-Beveland en Veere in de gelegenheid gesteld over deze aanvraag hun zienswijze kenbaar te maken. Ingevolge artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn Nationaal Park Oosterschelde, de Zeeuwse Milieufederatie, Rijkswaterstaat Zeeland, Vogelbescherming Nederland, Faunabescherming en Natuurmonumenten Zuid-Holland en Zeeland in de gelegenheid gesteld tot het geven van een zienswijze betreffende de onderhavige aanvraag.

Hierna volgt een weergave van de ontvangen zienswijzen. Daar waar opmerkingen en suggesties niet reeds hiervoor aan de orde zijn geweest of niet binnen mijn inhoudelijke overwegingen reeds aan deze inspraak volledig tegemoet is gekomen, volgt mijn reactie (cursief weergegeven).

De gemeente Noord-Beveland

In haar zienswijze vraagt de gemeente Noord-Beveland nadrukkelijk aandacht voor de belangen van de watersport. Zij meent dat de hangcultures Geersdijk en Haringvreter hinderlijk zijn voor laverende zeilboten en zij verzoekt daarom voor deze locaties geen vergunning te verlenen. Voorts stelt zij dat het meest noordelijke deel van het bodemperceel kokkels en tapijtschelpen nabij de Schotsman op een drukke surflocatie ligt. Zij verzoekt het perceel te verkleinen of ervoor te zorgen dat de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er geen onevenredige hinder voor de watersport zal optreden. Verder meent zij dat oesterpercelen niet met bakens dienen te worden gemarkeerd, omdat dit

hinderlijk is voor de watersport. Tenslotte wijst zij erop dat op grond van artikel 15.3.1 van het bestemmingsplan "Landelijk gebied 2013" een Wabo-omgevingsvergunning nodig is voor "installaties voor aquacultuur". Zij stelt dat een dergelijke vergunning alleen verleend zal worden, indien de activiteiten niet leiden tot onevenredige belemmeringen voor watergebonden recreatie.

In het kader van Nb-wetvergunningen wordt slechts getoetst aan de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied en niet aan recreatieve belangen.

De gemeente Middelburg

De gemeente Middelburg vraagt in haar zienswijze eveneens aandacht voor recreatie. Zij meent dat de recreatie en met name de watersport ernstig zal worden belemmerd door de aangevraagde activiteiten. Door het creëren van de kweekpercelen wordt de vaargelegenheid voor watersport op het Veerse Meer teruggebracht en beperkt, zo stelt zij.

In het kader van Nb-wetvergunningen wordt slechts getoetst aan de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied en niet aan recreatieve belangen.

Natuurmonumenten & de Zeeuwse Milieufederatie

In hun zienswijze geeft Natuurmonumenten, mede namens de Zeeuwse Milieufederatie, aan dat de organisaties er belang aan hechten dat de vergunning wordt uitgegeven voor een bepaalde periode en dat dit strak wordt gehanteerd. *Dit is inderdaad het geval. In deze vergunning wordt er ook nadrukkelijk op gewezen dat aan het geheel of gedeeltelijk slagen van deze activiteit geen rechten voor de toekomst kunnen worden ontleend met betrekking tot het op deze specifieke wijze in het Natura 2000-gebied Veerse Meer kweken van schelpdieren en dat een eventueel vervolg van deze activiteit zelfstandig zal dienen te worden beoordeeld op grond van de Nb-wet 1998.*

In de passende beoordeling lijkt het alsof de met de commerciële kweek van schelpdieren samenhangende activiteiten beperkt blijven tot de percelen met een gezamenlijke oppervlakte van 46 hectare. Maar dat is niet correct. Het opvissen van jonge kokkels en tapijtschelpen is, met uitzondering van de vogelrustgebieden, in het gehele Veerse Meer mogelijk. Hetzelfde geldt voor het uitzaaïen van oestercollecteurs en het opvissen van deze collecteurs. Op geen enkele wijze wordt in de passende beoordeling ingegaan op de mogelijke effecten hiervan.

Hierop had één van de aanvullende vragen betrekking. Deze vraag is beantwoord, waardoor de effecten nu wel inzichtelijk zijn gemaakt. In het kort komt het erop neer dat het opvissen van oesterbroed, jonge kokkels en jonge tapijtschelpen in tijd en ruimte (alleen op plekken waar schone zandgrond ligt, waar mogelijk broed op valt) beperkt is. De voorschriften 31 en 32 beperken de tijd waarin gevestigd mag worden. Bovendien zijn van de doelsoorten alleen de kuifeend en brilduiker schelpdieretende vogels. Zie voor een uitgebreidere analyse onder Verstoring.

Het oogsten van mosselen valt in het broedseizoen en in een drukke foerageerperiode van vogels. Ook in de periode september tot november, en nog breder in geval van calamiteiten, zal er een effect zijn op de functie van het Veerse Meer als rustgebied voor watervogels. De effecten hierop zijn onvoldoende inzichtelijk gemaakt. Ook is onduidelijk wat de effecten zijn van het intrillen van paalankers.

Het oogsten van mosselen valt inderdaad in het broedseizoen, maar vindt op open water plaats en niet in de nabijheid van broedende vogels. In september tot november is enig effect op vogels niet uit te sluiten. Gezien de beperkte omvang van de activiteiten, de weidsheid van het gebied en de andere (recreatieve) functie van het gebied zijn deze effecten echter niet significant.

In geval van calamiteiten wordt dit gemeld bij het bevoegd gezag. Dit komt zeer zelden tot nooit voor. De effecten zijn dan ook zeer gering en significant negatieve effecten zijn uit te sluiten.

Het intrillen van de benodigde paalankers is zeer beperkt in tijd. Bovendien veroorzaakt intrillen minder verstoring dan heien.

Bij de effectbeoordeling staat dat de activiteiten voor de schelpdierkweek grotendeels in de plaats komen van de reguliere visserij op paling, kreeft en harder. Dit lijkt haast te suggereren dat de visserij op deze soorten wordt gestopt. Naar mijn weten is de praktijk dat het in plaats van reguliere visserij komt op het moment dat de vissers bezig zijn met schelpdiervisserij.

Ook hierop had één van de aanvullende vragen betrekking. De huidige visserij blijft bestaan, maar de kweek komt deels in de plaats van de visserij: de gemiddelde visserijinspanning is door de jaren heen afgenomen, de tijd die voorheen werd gebruikt om te vissen, wordt nu deels opgevuld door de kweekactiviteiten. Netto blijft de visserijinspanning gelijk, op de oesterkweek na, deze komt er wel bij.

Kern van de effectbeoordeling ligt in de mogelijke verstoring van vogels. Opvallend hierin is het gemis van een ecologische draagkrachtbeoordeling. Er is een algemene tendens dat de populatie visetende vogels achteruit gaat en ook de populatie vissen. Is hier een oorzakelijk verband en is de teruggang van de visetende populatie (deels) te wijten aan de hoge graasdruk van de schelpdieren in het Veerse Meer?

Ook hierop wordt in de beantwoording van de aanvullende vragen antwoord gegeven. Zie onder Verstoring.

De brilduiker heeft een dalende trend en blijkt kwetsbaar. Het tijdig onderkennen van effecten die deze trend versterken is noodzakelijk, terwijl het monitoren hiervan niet beschreven is.

Zie onder Verstoring.

Middels een verbinding is er een relatie tussen het Veerse Meer en de Oosterschelde. De Oosterschelde is een dynamisch systeem, maar wel een systeem dat een mate van overbegrazing heeft. Met een nieuwe ontwikkeling in

een relatief rijker bekken als het Veerse Meer zou een extensivering van de Oosterschelde aan de orde zijn. Zonder te treden in bestaande en actieve vergunningen zouden niet gebruikte percelen uit gebruik kunnen worden genomen om toekomstige ontwikkeling te kunnen weren en het systeem zo duurzaam te ontlasten/ niet verder te belasten.

De twee visrechthebbende bedrijven van het Veerse Meer, die hier de twee (hoofd-)aanvragers zijn reeds actief in het Veerse Meer en niet in de Oosterschelde.

Tenslotte verzoeken Natuurmonumenten de Zeeuwse Milieufederatie mij een evaluatie naar de effecten te verzorgen over de (onderwater)natuur, waarbij gestart wordt met een zorgvuldige nulmeting.

Gezien de zeer beperkte effecten zie ik hier geen noodzaak toe. De nu aanwezige monitoring volstaat.

De overige belanghebbenden en overheden hebben niet binnen de gestelde termijn gereageerd.

CONCLUSIE

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.